

Z činnosti zastupitelstva

Výpis ZO dne 11. 12. 2019

ZO schválilo:

- dodatek č. 2 k nájemní smlouvě, uzavřený mezi smluvními stranami obec Nemojany a společností Dimatex CS spol. s r.o. Dodatek upravuje cenu **pronájmu kontejneru na textil** na 100 Kč ročně. ZO pověřilo starostu obce podpisem smlouvy;
- **navýšení současné ceny stočného** z původní částky 43 Kč za 1 m³ odvedených odpadních vod **o výši DPH 15 %** se stanovením ceny na celé koruny, tj. na 50 Kč. **Navýšení ceny se projeví v dalším vyúčtování;**
- **schvaluje výši ceny stočného pro rok 2020 na 43,48 Kč bez DPH za 1 m³ odvedených odpadních vod. K částce bude připočteno DPH dle platné sazby ke dni vyúčtování;**
- smlouvu o smlouvě budoucí o **zřízení věcného břemene s E.ON Distribuce, a.s.**, na zhotovení kabelového vedení Nemojany, 2x odběr rozšíření DS Šoupalová přes obecní pozemky parc. č. 1361/1, 539/1, 538/1, 534/2, 530/2, 529/1 v k. ú. Nemojany k nemovitosti parc. č. 562/4, 562/5, 562/6. Věcné břemeno bude zřízeno za jednorázovou úplatu 4.200 Kč. Veškeré spojené náklady hradí oprávněný. ZO Nemojany pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- **podání žádosti o dotaci na akci „Sportovní a dětské hřiště – Nemojany“** z dotačního programu

MMR 117D8210 – Podpora obnovy a rozvoje a pověřilo starostu obce uzavřením a podpisem smlouvy se spol. Envipartner s.r.o., která zajistí podání žádosti o dotaci včetně kompletní administrace;

- **podání žádosti o dotaci na akci „Přírodní zahrady ZŠ a MŠ Nemojany“** z dotačního programu NPŽP č. 7/2019 – Environmentální prevence, vzdělávání, výchova a osvěta;
- **výběr projekční společnosti** Ing. Martina Jurová, IČ: 88867421, Drnovice 676, 683 04, k vypracování PD, za účelem podání žádosti o dotaci z dotačního programu NPŽP č. 7/2019 „Přírodní zahrada MŠ Nemojany“ a pověřuje starostu podpisem smlouvy;
- **výběr realizátora podání žádosti na výzvu NPŽP č. 7/2019 o dotaci** EU LEGAL ADVISORY, s.r.o., IČ 29377099, která zajistí podání

žádosti o dotaci včetně kompletní administrace a pověřilo starostu podpisem smlouvy;

- **komisi pro otevírání obálek u realizovaného projektu „Intenzifikace ČOV Nemojany“** ve složení (za ZO Nemojany) starosta, (za AP Investing s.r.o.) Ing. Jan Neuer, Zuzana Kovářová. Úkon bude proveden dne 13. 12. 2019 v 09:00 hod v objektu spol. AP INVESTING, s.r.o., IČ: 60712121, Palackého 12, Brno;
- **u realizovaného projektu „Intenzifikace ČOV Nemojany“ komisi s pověřením posouzení kvalifikace** ve složení (za ZO Nemojany) starosta Dalibor Hlavsa, místostarosta Dalibor Pastorek, Ing. Miloš Němec, (za AP Investing s.r.o.) Ing. Jan Neuer, Ing. Karel Bursík a náhradníky ve složení (za ZO Nemojany) Zdeněk Ryška, Ing. Juraj Toriška, Ing. Dana Trnavská, (za AP Inves-

Slovo starosty k aktuální situaci

Vážení spoluobčané, dovoluji mi pár slov k současné hektické situaci spojené s výskytem epidemie viru SARS-CoV-2.

Nikdo z nás nezažil podobnou situaci, která doléhá na celou naši společnost a ekonomiku. Nebudu zde uvádět žádné statistické údaje a citovat nutná opatření, která jistě vnímáte ze sdělovacích prostředků. Pevně věřím, že nelehkou situaci zvládneme překlenout ohleduplným a zodpovědným jednáním každého z vás. Veškerá opatření jsou preventivního charakteru, jejich zajištěním a dodržováním se nepříznivá situace brzy uklidní a život v obci, jak jej známe, se brzy vrátí do normálu. Obrňte se prosím trpělivostí a dbejte na své zdraví.

ting s.r.o.) Ing. Stanislav Jelínek, Ing. Martin Štoviček;

- vydává **obecně závazné vyhlášky**:
 - č. 1/2019 o místním poplatku ze psů;
 - č. 2/2019 o místním poplatku z pobytu; č. 3/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů;
 - č. 4/2019, kterou se zrušuje obecně závazná vyhláška č. 1/2007 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj a obecně závazná vyhláška č. 3/2015 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství;
 - změnovou vyhlášku č. 5/2019, kterou se upravuje a doplňuje vyhláška č. 1/2015 Požární řád obce ze dne 10. 8. 2015;
- **rozpočtové opatření č. 9**, tak jak jej přednesla paní účetní Jitka Pěčková;
- střednědobý **výhled rozpočtu na roky 2020 až 2022**, tak jak byl přednesen účetní obce paní Jitkou Pěčkovou;
- **pravidla rozpočtového provizoria na rok 2019**, kterými se bude řídit do schválení rozpočtu na rok 2020. Obec bude hospodařit tak, aby zajistila plynulý chod obce a jí zřízených organizací:
 - základní a mateřské školy a obecní knihovny – záloha ve výši 150 tis. Kč na provoz školy;
 - obecní knihovny – záloha ve výši 10 tis. Kč;
 - provoz a nezbytnou údržbu a opravy ČOV a kanalizace;
 - zimní údržbu v plném rozsahu;
 - nezbytné opravy obecního majetku;
 - v době vegetačního klidu redukci a prořez stromů;
 - pokrytí investičních výdajů na akce započaté v roce 2019;
 - garanci finančních prostředků ve výši 30 % v případě poskytnuté dotace z JMK na opravu střechy sokolovny. Uvedená dotace bude poskytnuta TJ Sokol Nemojany ze strany obce Nemojany;
 - finanční prostředky budou v rámci rozpočtového provizoria čerpány na nejnutnější provozní výdaje

v obdobné výši jako v roce 2019. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stanou příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

- poskytnutí **TJ Sokol Nemojany** z rozpočtu obce na rok 2020 neinvestiční příspěvek v podobě 30 % aktuálně **vyčíslené částky na opravu střechy** formou veřejnoprávní smlouvy pouze v případě dosažení dotace a za předpokladu, že obec sama bude disponovat dostatkem finančních prostředků s ohledem na jí realizované investiční akce;
- **realizaci vodorovného a svislého dopravního značení (dopravních zrcadel)** na parc. č. 1384/1, 1358/1, 199/2 a 1412/4 v k. ú. Nemojany za účelem zvýšení bezpečnosti v silničním provozu a především zvýšení bezpečnosti obyvatel obce;
- **úpravu části obecního pozemku p. č. 761/6** v k. ú. Nemojany před parc. č. 760/1 a 761/9 v k. ú. Nemojany. Veškeré práce a úpravy budou provedeny dle přiloženého náčrtu a rozpisu prací na vlastní náklady žadatelů a nikterak negativně neovlivní ani neomezí příjezd k sousedícím pozemkům nebo parkování u místních garáží. V případě vzniku nenadálé havárie a jejího odstranění strpí žadatelé možné škody;
- **výši odměn zastupitelů**: tyto zůstávají ve stejné výši jako odsouhlasené v roce 2018;
- **navýšení kapacity kontejnerů na bio odpad** o 3 ks (1 ks objem 770 litrů) a pověřilo starostu podpisem dodatku smlouvy se spol. Respono a.s., IČ: 49435612, Cukrovarská 486/16, 682 01, Vyškov.

ZO bere na vědomí:

- **rozpočtové opatření č. 1–3** a rozpočtové opatření za měsíc říjen (č. 7) a listopad (č. 8) 2019, tak jak jej přednesla paní Jitka Pěčková;
- nutnost podpory sociálních služeb, ale nyní rozhodlo, že s Městským úřadem Vyškov neuzavře **Smlouvu o příspěvku na spolufinancování sociálních služeb** do doby, než budou jasné nastaveny podmínky smlouvy a vyčísleny náklady za tyto služby pro naše občany;

- informace o **možném ukončení provozu místní prodejny potravin**;
- informaci o **prodeji pozemku parc. č. 243 před domem č. p. 23** a projevilo zájem o koupi pozemku za uvedených podmínek a pověřilo starostu dalším jednáním s majitelkou parcely;
- informace k záměru obce o bezúplatném převodu pozemku **parc. č. 521/10** v k. ú. Nemojany – účelové komunikace v oblasti **Kopaniny**;
- informace o záměru vybudování nové pozemní komunikace za budovou ZŠ a MŠ Nemojany za účelem zajištění nových parkovacích míst a zvýšení bezpečnosti před školou a pověřilo starostu projednáním věci s majiteli parcel;
- informace o **podporování neziskové spol. Asiociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s. Klub PAPRSEK**; ZO se nebrání podpoře sociálních služeb, uvědomuje si, že je nutné tyto služby podporovat. Do budoucna se naše obec hodlá podílet na spolufinancování sociálních služeb v rámci ORP Vyškov, ale za předpokladu, že budou jasné nastaveny podmínky a vyčísleny náklady za tyto služby pro naše občany. ZO pověřilo starostu zasláním odpovědi v tomto smyslu.

ZO pověřilo:

- starostu obce provedením nezbytných rozpočtových opatření v oblasti příjmů i výdajů v závěru roku 2019. O provedených rozpočtových opatřeních v závěru roku 2019 bude ZO informováno na nejbližším zasedání v roce 2020.

Výpis z jednání ZO dne 8. 1. 2020

ZO schválilo:

- „Společnost Nemojany 2019“ vedoucí společně VHZ-DIS, spol. s r.o., jako dodavatele akce „**Intenzifikace ČOV Nemojany**“ a pověřilo starostu podpisem smlouvy;
- **změnu u výběru dotačního titulu** v souvislosti s podáním žádosti

- o dotaci na Intenzifikaci ČOV Nemojany s tím, že žádost bude podána u JMK – Dotační program v oblasti vodního hospodářství, a pověřilo starostu o poskytnutí informace společnosti AP INVESTING, s.r.o.;
- **nově stanovenou cenu za provoz kabelové televize pro koncového uživatele na částku 640 Kč včetně platné sazby DPH ročně;**

- nově stanovenou **cenu za krátkodobý pronájem prostor OÚ Nemojany**. V případě rozděleného pronájmu – kuchyňky na částku 200 Kč + DPH dle platné sazby; zasedací místnosti na částku 400 Kč + DPH dle platné sazby; v případě pronájmu obou místností zároveň 500 Kč + DPH dle platné sazby. Místní spolky jsou od poplatku za

pronájem osvobozeny;

- schválilo odpověď společnosti Dimatex k nájemní smlouvě na **poskytnutí kontejneru na textil** s tím, že trvá na částce 100 Kč/rok.

ZO vzalo na vědomí:

- výsledky zhodnocení **stavu lípy rostoucí u studánky Bařina** a následné kácení lípy.

OÚ informuje

Dotace

S rozvojem obce a navyšováním počtu obyvatel přinese do naší obce život a zároveň s tím spojené investice. V průběhu roku 2019 jsme připravovali několik projektů za účelem podání žádostí o dotace, bez kterých se naše obec neobejde. Ze státních dotací se jednalo o projekty Nástavba a stavební úpravy ZŠ; Přírodní zahrada MŠ; Sportovní a dětské hřiště; Protipovodňová opatření. U Krajského úřadu Jihomoravského kraje jsme požádali o dotaci na Intenzifikaci čistírny odpadních vod; Opravu kotelny a přemístění šaten do suterénu v objektu ZŠ a MŠ; Zachování a udržení

prodejný smíšeného zboží v obci; Oprava božích muk.

Opravdu jsme se snažili využít veškerých možností za účelem dosažení dotační podpory. Nikdo z nás nepředpokládal tak rychlý atak současné epidemie, která bude mít velký dopad na ekonomickou situaci v Evropě a ve světě. Lze proto předpokládat, že soustředované dotační prostředky budou přerozděleny a poukázány na podporu sociálního a ekonomického systému. Není vyloučeno, že realizace námi vytyčených projektů bude proto odložena, popř. finančně krácena.

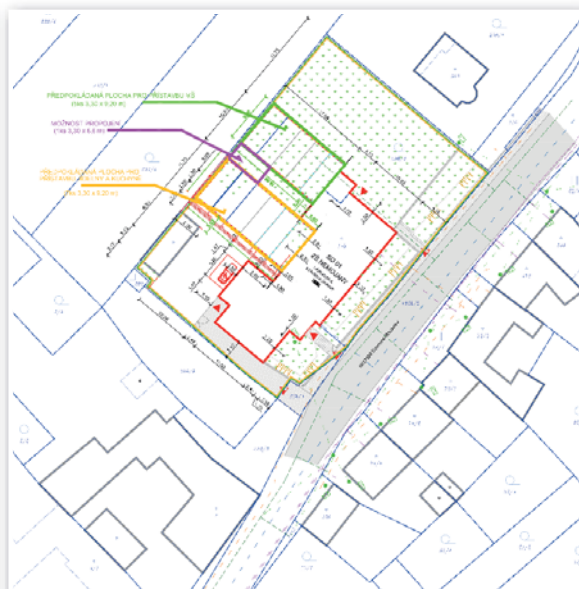
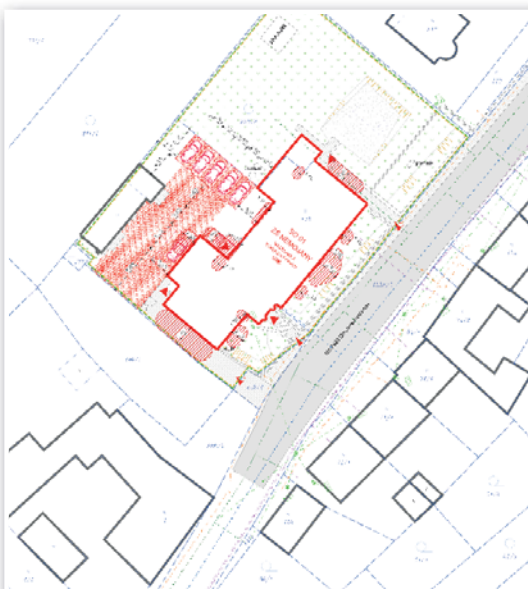
PROJEKTY

Nástavba a stavební úpravy ZŠ

Minulý rok poptávka po umístění dětí do školky převyšovala její kapacitní možnosti. Proto jsme přepracovali projekt „Nástavba a stavební úpravy ZŠ v Nemojanech“ s plánovaným rozdělením na dvě etapy z důvodu ekonomické náročnosti. Dotace byla podána u Ministerstva financí z podprogramu Podpora rozvoje a obnovy materiálně-technické základny regionálního školství v působnosti obcí. Využili jsme možnosti souběhu dotací a podali žádost o dotaci u KÚ JMK. Prostředky by v případě potřeby pokryly náklady rekonstrukce kotelny, jejíž modernizace vyřeší energetickou hospodárnost a připravenost na 2. etapu modernizace. První etapa řeší přestavbu

suterénních prostor, kde dojde k modernizaci a přesunu kotelny, vybudování nových šaten a skladovacích prostor. V zadní části budovy (z boční strany současné jídelny) se počítá s výstavbou zadního vstupu. Nad knihovnou vznikne nová třída (do budoucna se počítá s její specializací podle aktuálních výzev MŠMT a možnou dotač-

ní podporou MAS Moravský kras), kancelář a toaleta. Ze současné ředitelny se stane sborovna, ubouráním příčky stávajícího kabinetu dojde ke zkapacitnění vzdálenější třídy. Rekonstrukcí střešní části vznikne větší prostorná podkrovní místnost pro školní družinu, toalety, kabinet, zázemí pro kabelovou televizi, internet a sířenu. Poslední fází

rekonstrukce bude obvodově zateplení. Druhou následující etapou budeme řešit navýšení kapacity modulární přístavby MŠ, jídelny, kuchyně a výdejny stravy.

Do budoucna se budeme snažit vyřešit nevyhovující parkování u ZŠ s důrazem na zvýšení bezpečnosti dětí. S majiteli okolních pozemků za školou a Policií ČR jsme předběžně projednali záměr vybudování parkovacích míst. Ze strany obce budou vedena další jednání s dotčenými majiteli pozemků. S ohledem na 2. etapu výstavby bude realizace parkovacích míst více než naléhavá a potřebná.

Přírodní zahrada MŠ

Stavebními pracemi s největší pravděpodobností dojde i k zásahu do okolních prostor, proto jsme se zapojili do projektu „Přírodní zahrada MŠ Ne-

mojany“ s dobou realizace do 31. 12. 2022. Projekt řeší obnovu dětského hřiště v přírodním stylu u budovy ZŠ a MŠ. Hlavním cílem je přeměna venkovních prostor mateřské a základní školy tak, aby vedly děti k zájmu o přírodu a životní prostředí, podporovaly jejich vzájemnou spolupráci nejen při kolektivních hrách, ale také při řešení různých problémů vycházejících z pobytu v prostoru zahrady a využívání jejích prvků. Didaktické a herní prvky jsou voleny především z hlediska možnosti sledovat dopad vlastního chování na přírodu (vyvýšené záhony, péče o stromy), některé zákonitosti přírody (proměny v průběhu ročního cyklu, základní fyzikální veličiny – gravitace, práce s pákou, zvukový prvek – šíření zvuku v prostoru) a přírodní procesy (stárnutí dřeva – broukoviště, vývojové cykly živočichů, rostlin a hub), mají možnost

pozorovat život v přírodě a tak s ním koexistovat (jezíčko, kompost), motivovat děti k vyzkoušení a procvičení hmatu rukou či chodidlem, nabízí možnost pozorování struktury různých materiálů, jak čas ovlivňuje jejich vlastnosti, jak se jednotlivé materiály proměňují v průběhu času. Před školou je navržena úprava předzahrádky mj. slunečními hodinami zhotovenými z mlýnského kamene a ukazatele. Materiál má symbolickou hodnotu a odkazuje na významnou a dlouhou historii obce spojenou s mlýnářskou tradicí. Obcí protéká potok Rakovce, který pramení v chráněné oblasti Rakovecké údolí. V historickém měřítku byl hnací silou rozvoje obce, a to tak významně, že se jeho motiv stal důležitým prvkem znaku obce. Proto bude zakomponován do předzahrádky v podobě dřevěných trámů připomínajících tok řeky. Při realizaci projektu bychom rádi požádali o spolupráci rodičů, obyvatel obce, místních spolků a podnikajících subjektů. Budeme vděční za připojení rukou k dílu, ale i za materiální podporu, např. věcné dary v podobě mlýnských kamenů, různých přírodních materiálů, kamenů, dřevěného materiálu, rostlin atp. V případě poskytnutí dotace lze projekt realizovat až do konce roku 2022.

Sportovní a dětské hřiště Nemojany

Letošní rok se opět pokoušíme o získání dotace na projekt Sportovní a dětské hřiště Nemojany. Pro zvýšení šancí úspěšnosti jsme projektovou část rozdělili na 2 etapy. Etapy výstavby budou probíhat v závislosti na vyhodnocení dotace (1. etapa multifunkční hřiště s osvětlením, 2. etapa dětské hřiště a workoutové cvičební sestavy). První etapa, která je součástí daného projektu, řeší primární využití stavby jako školního sportoviště pro potřeby tělesné výchovy ZŠ a MŠ, sekundárně pro sportovní a rekreační využití obyvatel obce a členů sportovních sdružení a spolků. Druhý pokus snad bude úspěšnější.

Intenzifikace ČOV

Rozvoj obce a zvyšující se výstavba si vyžádaly rozšíření kapacity stávající čistírny odpadních vod. Stávající ČOV

bude v areálu doplněna dosazovací nádrží a modernizovanou technologií. Prvotní žádost o dotaci byla směřována k Národnímu programu životního prostředí. Projednáním okolností k již poskytnuté dotaci, která zajistila financování vybudování čistírny odpadních vod a kanalizace, byly vyhlídky a možnosti na poskytnutí dotace z NPŽP shledány jako mizivé. Druhou možností s předpokladem vyšší úspěšnosti bylo podání žádosti o financování projektu u KÚ JMK z dotačního programu v oblasti vodního hospodářství, podprogra-

mu podpora v oblasti odkanalizování a čištění odpadních vod. Projektová dokumentace byla zpracována až do vydání stavebního povolení. Koncem roku 2019 proběhlo zadání výběrového řízení, začátkem roku 2020 byly nabídky vyhodnoceny a vybrán realizátor stavby. V průběhu měsíce dubna by mělo dojít k zahájení realizace výstavby, jejíž dokončení je plánováno na duben 2021.

Podpora místní prodejny

V zájmu zachování a udržení pro-

dejny smíšeného zboží v naší obci jsme se rozhodli finančně podpořit současného nájemce. Proto jsme podali žádost o dotaci v rámci dotačního programu Podpora provozu venkovských prodejen u KÚ JMK. Chceme udržet určitý komfort života na obci, zachovat možnost nákupu lidem, kteří se do města nedostanou, nebo jim to neumožní jejich zdravotní stav. Uvědomujeme si, že obchod není jen tak obyčejným místem, ale jakýmsi komunitním prostorem, kde se obyvatelé setkávají a hovoří spolu.

Další projekty

K zajištění větší bezpečnosti obyvatel obce bychom rádi nechali vybudovat nové chodníky. Proto obec započala jednání se subjekty Firma Nemojany Podhoří s.r.o., Prefa Brno a.s., Hotel Nemojanský mlýn. Ze strany obce bude projednán záměr vypracovat projektovou dokumentaci na výstavbu chodníku, který by vedl od Podhoří (z místa vyústění z budoucí lokality Podhoří) po levé straně pozemní komunikace ve směru na Račice-Pístovice, až ke křižovatce k Rakovci. Zde by pokračoval po levé straně pozemní komunikace až k prvnímu sjezdu do areálu hotelu Nemojanský Mlýn. Projektovou dokumentaci by zajistila obec, na realizaci a výstavbě by se podílely uvedené společnosti.

Protipovodňová opatření

Obec Nemojany využila jednu z posledních možností čerpat vyšší dotaci na protipovodňová opatření z Operačního programu životního prostředí k podpoře preventivních protipovodňových opatření. V návaznosti na výzvu byla zpracována projektová dokumentace, která bude v budoucnu i elektronickou přílohou našich webových stránek. Součástí projektu je obnova a modernizace obecního bezdrátového rozhlasu a ústředny, umístění vodočetných latí u rybníka, elektrocentrála, víceúčelové ovládání rozhlasu atp. V případě poskytnutí dotace je možnost její realizace až do konce roku 2022.

Upřesnění informací k ukončení vysílání v normě DVB-T

Z důvodu množících se dotazů a nepřesných představ o nadcházející funkčnosti televizního vysílání prostřednictvím obecní kabelové televize po přepojení na normu DVB-T2, H.265, jsme se rozhodli situaci blíže osvětlit. Od prosince loňského roku jste měli možnost naladit na kabelové televizi zkušební kanál s označením „T2“. Naladěním uvedeného kanálu jste se mohli přesvědčit, zda vaše zařízení umí přijímat televizní signál ve standardu DVB-T2. V opačném případě je zapotřebí pořízení set top boxu, nebo zakoupení

televizoru, který novou normu zvládá. V minulém čísle NZ jsme vás informovali o blížícím se ukončení analogového vysílání ve standardu DVB-T. Česká televize v dané normě přestane vysílat veškeré své programy dnem 31. 3. 2020. K vypnutí multiplexů 2–4 dojde v květnu. Po ukončení analogového vysílání bude na obecní kabelové síti funkčních pouze několik slovenských programů, jejichž doba ukončení prozatím nebyla oznámena.

Odstranění lípy u Bařiny

Mnozí z vás určitě zaregistrovali, že došlo k pokácení památné lípy, která byla nejméně 200 let součástí naší obce. Znalec s využitím přístrojové metody – akustického tomografu vyhodnotil lípu jako rizikovou s doporučením odstranění z důvodu nevyhovující provozní bezpečnosti. V kosterním větvení bylo patrné defektní větvení – vidlice s vrůstající kůrou, vykazující tendenci ke statickému selhávání. Na kmeni byly nalezeny patrné růstové deprese, indikující rozklad dřevními houbami. Na bázi kmene byly zjištěné plodnice dřevomoru kořenového 1 (*Ustulina deusta*), agresivní dřevní houby, působící rozklad zejména kořenového systému a oblasti kmene hostitelských dřevin. Pro zjištění rozsahu kolonizace kmene bylo provedené přístrojové prověření odolnosti stromu proti zlomu pomocí akustického tomografu. Tomogram prokázal masivní rozsah centrální dutiny s minimální zbytkovou stěnou. Vzhledem k možnému nebezpečí pádu stromu na objekt Kletetova mlýna, popř. na kolemjdoucí osoby, bylo přistoupeno k jejímu odstranění. S ohledem na velikost, hmotnost a stáří stromu bylo kácení zajištěno odbornou a způsobilou firmou a za pomoci jeřábu přímo z nádvoří Kletetova mlýna. Zde bychom rádi poděkovali majitelům RD č. p. 37, kteří umožnili kácení a postupné odstraňování stromu na jejich pozemku. Do budoucna bychom rádi provedli kompletní rekonstrukci objektu pramene Bařina (v podobě celokamenné stavby), u kterého byla vyosením kmene lípy narušena statika.

Hodina Země

Celosvětová událost na ochranu klimatu se koná v sobotu 28. března 2020 od 20.30 do 21.30 hodin. K Hodině Země se připojují všichni, kdo si uvědomují naše ohrožení klimatickou krizí způsobenou zejména používáním fosilních paliv – uhlí, ropy, zemního plynu. Důsledkem je i extrémní počasí – vlny veder, sucho, přívalové povodně, suchem oslabené lesy napadené kůrovcem. Města a vesnice tradičně při Hodině Země dávají symbolickým gestem najevo, že jim ochrana klimatu není lhostejná. Zhasínají veřejné osvětlení, či osvětlení památek a veřejných budov. V ČR se k akci

vloni připojilo rekordních 165 obcí, včetně 13 statutárních měst. Do akce se samozřejmě zapojují i samotní obyvatelé obce. Dopředu děkujeme všem obyvatelům obce, kteří se k plánované akci připojí.

Kozí výběh

Přípravné fáze úpravy Kozího výběhu máme za sebou a nyní budeme poptávat zhotovitele projektové dokumentace, na kterou jsme v rozpočtu vyčlenili finanční prostředky. Případné stavební práce budou realizovány individuálně (sponzorsky, svépomocí) s ohledem na ekonomicky náročnější projekty.

Pochod k uctění památky osvobození obce a odhalení pamětní desky pilota RAF F. Hekla

Minulý rok se konala připomínková akce u příležitosti stoletého výročí lípy, studánky Bařina a Dne vítězství, proto bychom rádi na danou akci navázali a za spolupráce kronikáře pana Rudolfa Klacka poskytli více informací o probíhajících bojích na území naší obce na sklonku 2. světové války.

Při této příležitosti bychom za účasti rodiny Heklových slavnostně odhalili pamětní desku rodáka Nemojan, pilota RAF Františka Hekla.

Akce se uskuteční dne 1. 5. 2020 od 13:30 h u památníku nedaleko mostku (Voráčového).

D. Hlavsa, starosta

Obecní knihovna Nemojany

Závěr roku v knihovně byl ve znamení Mikuláše a vyhlášení výsledků Knižní výzvy.

Mikuláš přišel, vzal s sebou dva krásné anděly a čerta. V knihovně na něho netrpělivě čekaly hodné i trochu zlobivé děti. Mikuláš měl knihu hříchů a každé dítě tam nějaký záznam mělo. Všechny ale slíbily, že do příštího roku vše napraví, a tak je Mikuláš odměnil sladkostmi.

Vyhlášení výsledků knižní výzvy proběhlo v podvečer pátku třináctého. Pokořitele výzvy čekalo příjemné posezení u vína a kávy a díky přicházejícím Vánocům i ochutnávka upečeného cukroví. Knižní výzvu splnilo celkem 7 dospělých čtenářek a 3 děti. Odměnou jim byla podle věku buď láhev dobrého vína, nebo dětský šampus, dárkové balení pralinek a krásná ručně vyrobená záložka se jménem čtenáře.

V letošním roce jsme v naší knihovně zavedli na podnět čtenářů literární kavárny. Zatím ve zkušebním provozu bez řízeného pro-

gramu. Proč si nepřijít do knihovny také popovídat, vypít kávu, a přitom si půjčit knihu? V naší první kavárně jsme poseděli v počtu 6 lidí. Probrali jsme literární i neliterární témata, vypili si kávu doplněnou výborným zákuskem od naší čtenářky. Těšíme

se na další setkání a v hojnějším počtu.

Koncem února jsme s již ostříleným cestovatelem panem Radimem Kejíkem navštívili Barmu neboli Myanmar – zemi tisíců pagod. Procestovali jsme místa zatím nepoznamena-

ná turisty, ale nakoukli i do sousedního Thajska, kde už je turismus na denním pořádku. Viděli jsme krásnou krajinu, všudypřítomné pagody, buddhistické mnichy i běžný ruch v ulicích největšího města Rangún. Náš průvodce nás zavedl na známý most přes řeku Kwai. Na začátku přednášky nás potěšilo malé občerstvení od naší čtenářky. Děkujeme!

V pátek 6. března jsme v rámci naší další literární kavárny a nadcházejícího MDŽ zahájili prodejní výstavu obrazů, tvořených enkaustickou žehličkou, jejichž autorkou je paní Katka Heřmanová. Katka popsalala techniku, kterou obrazy tvoří a jak se vlastně k tomuto umění dostala. Výstava byla doplněna o originální šperky z dílny Jany Šafránkové a Lady Kociánové. V rámci posezení bylo čtenářkám nabídnuto občerstvení, na jehož přípravě se podíleli i účastníci akce, a všechny přítomné ženy byly odměněny kytičkou a dárečkem ve formě brože, který vyrobili děti naší základní školy.

*Eva Hálová,
Andrea Němcová*

Zprávy z činnosti zájmových organizací

Uklidme Nemojany

Na sobotu 4. dubna 2020 připravuje Sbor dobrovolných hasičů ve spolupráci s obcí Nemojany dobrovolnickou úklidovou akci „Uklidme Nemojany“. Sraz účastníků je v 8.00 hod u silničního mostku přes Rakovec („u Voráčového“). Akce proběhne i za mírně nepříznivého počasí. Úklid je i letos zaregistrován do celostátní akce „Uklidme svět, uklidme Česko“. Hlavním cílem letošního ročníku je úklid koryta Rakovce od odpadků, napadaných stromů a větví včetně vyřezání suchých a náletových dřevin v bezprostředním okolí potoka. Úklid bude probíhat v úseku od silničního mostu směrem k čistírně odpadních vod. Nezapomeneme samozřejmě ani na úklid okolí obce od běžných odpadků. Pokud se sejde dost dobrovolníků, provedeme i vyčištění koryta Rakovce od Klevetova mlýna směrem ke splavu. Předpokládáme opět aktivní zapojení žáků a pedagogických pracovníků místní školky a školy a věříme i v hojnou účast zástupců místních spolků.

Loňského úklidu se zúčastnilo celkem 32 dobrovolníků nejen z Nemojan, kteří zlikvidovali 3 černé skládky a sebrali 350 pneumatik, 3 akumulátorové baterie, 120 kg železa, 40 pytlů plastů, 100 kg skla a 20 pytlů ostatního odpadu.

Vyzýváme touto cestou všechny spoluobčany, kteří chtějí pro svou obec něco pozitivního a prospěšného udělat, aby se k nám připojili. Uvítáme i přinesení vlastních motorových pil pro urychlení a usnadnění prací. Pracovní rukavice, odpadkové pytle i benzín a olej do pil zajistíme.

Účast není omezena věkem, pro děti máme připraveny opět drobné pozornosti a pro nejlepší sběrače diplomy. Pro všechny je připraveno občerstvení.

Na tuto konkrétní akci se můžete zaregistrovat jako dobrovolníci na www.uklidmecesco.cz po kliknutí na odkaz „Zapojit se jako dobrovolník“ a vyplnění jednoduché registrace. Je možné se hlásit i osobně nebo telefonicky u organizátora akce Miloše Němce, tel. 603 512 531. Akci je možné podpořit i sponzorsky – přistavením a odvozem kontejneru, likvidací části sebraného odpadu, zajištěním pytlů na odpad či pracovních rukavic nebo finančním darem.

Hasiči se těší na vaši účast a pomoc.

Miloš Němec, jednatel SDH

Sběr železného šrotu

Sbor dobrovolných hasičů připravuje na sobotu 18. dubna 2020 od 8.00 hodin sběr železného šrotu. Na telefonním čísle 603 512 531 je možné si domluvit konkrétní čas odvozu železa nebo případnou pomoc s vynesemím těžkých či objemných věcí.

Miloš Němec, jednatel SDH

Zahrádkáři

Dne 1. března proběhla v prostorách Hospůdky u Nádraží pravidelná výroční schůze Českého zahrádkářského svazu Nemojany. Chřipková sezóna ani strašák další choroby nezabránily členům svazu, aby se sešli v hojném počtu. V úvodu schůze jsme, jako obvykle, zhodnotili rok minulý, a to nejen po stránce úrody, ale především úspěšnost proběhlých akcí. A nutno podotknout, že uplynulý rok moc úspěšný nebyl. Úroda byla vinou počasí slabší, tudíž odpadla plánovaná výstava našich výpěstků – nebylo čím se chlubit. Slivoviciáda na začátku loňského roku sice proběhla, avšak účast na ní byla velice slabá. A tak nezbyvá nic jiného, než se s optimismem dívat na tento rok.

Opět jsme připravili již tradiční nabídku pro naše členy, avšak nezapomněli jsme ani na nečlenskou veřejnost. Dá-li počasí, budeme výstavu výpěstků letos pořádat a budeme doufat v lepší účast než obvykle, kterou, jak

věříme, přiláká i doprovodný program. Termín této výstavy je stanoven na 3. října, což bude ještě včas připomenuto. Dále můžeme nabídnout účast na zájezdu do Kroměříže na 1. část prodejní výstavy Floria Jaro, který proběhne o poznání dříve – 3. května. V plánu pak ještě je jeden zájezd v průběhu letních prázdnin, prozatím však nebylo rozhodnuto jaký. Stejně tak je v plánu poučná a zajímavá přednáška, jejíž téma a termín také budou upřesněny později.

Schůzi navštívili i hosté a také nám věnovali pár slov. Za územní sdružení ČZS Vyškov nás, jak už pravidelně, navštívil Ing. Tomek, který nejen ocenil naši aktivitu, ale také nám pověděl, jak to vypadá ve vyšších kruzích ČZS. Druhým hostem pak byl Ing. Miloš Němec, který zde zastupoval nejen Sdružení dobrovolných hasičů, ale také vedení obce. Z jeho zajímavého proslovu bych vypíchl fakt, že zahrádkáři nejsou jedi-

ní, kdo se potýká se slabou účastí na společenských akcích, a také, a to především, plánovanou úklidovou akcí na Den Země 4. dubna. Tentokrát se akce zaměří především na vyčištění potoka Rakovce, nicméně úkol se najde i pro ty z nás, kteří se blízkosti vody rádi vyhnou.

Akce byla zakončena společenským posezením v přátelském duchu a já vám všem přeji, aby takto příjemně končila každá vaše činnost. Přeji vám klidný a úspěšný rok plný pohody a především zdraví a doufám, že se setkáme na některé z plánovaných veřejných akcí.

Patrik Peschl

Činnost výboru

TJ Sokol v roce 2019

V loňském roce se podařilo získat prostřednictvím župy Máchalovy dotaci Jihomoravského kraje na zpracování projektové dokumentace na opravu sokolovny. Projekt byl dokončen a odevzdán. Stavební úřad Městského úřadu Vyškov vydal vyjádření, že tyto opravy nevyžadují stavební povolení ani jiné řízení. V průběhu času budeme žádat o poskytnutí dotací na opravu dílčích celků. V letošním roce bychom velmi nutně potřebovali získat finanční prostředky na opravu střechy. Z důvodu získání alespoň části finančních prostředků jsme obeslali 15 firem a podnikatelů se žádostí o poskytnutí finančního daru na opravu sokolovny. Podařilo se uzavřít 6 smluv na poskytnutí finančního daru v celkové výši 70 tisíc Kč.

Konání Valné hromady v pátek 13. 3. 2020 bylo na doporučení České obce sokolské zrušeno.

-IL-

Jarní výlet

V sobotu 14.3. jsme vyrazili na toulku jarní přírodou. Pravidelnou autobusovou linkou č. 157 jsme jeli do Bukoviny. Podél lesa jsme přelézali popadané stromy a hledali původní cestu. Podařilo se a po prohlídce malebných rybníků s vodníky a živými kačenami jsme dorazili do Bukovinky. Z hlavní silnice jsme odbočili směr Studený žleb. Ve žlebě byla opravdu zima. Šli jsme podél Malého Rakovce a občas jsme zahlédli skupinu rozkvetlých bledulí. Na křižovatce se žlutou turistickou stezkou jsme se rozložili na pokácených kmenech stromů, posvačili a vyhřáli se na sluníčku. Pořídili jsme společné foto a pokračovali směr Říčky. Podařilo se nám najít nádhernou lesní cestu k Račicím. Modrá obloha nad hlavou, měkkoučký mech pod nohama. Bohužel celkový pohádkový dojem kazil výhled na vykácené plochy ještě nedávno hustého lesa. Po staré brněnské cestě jsme došli k zámku a dále zámeckým parkem na náměstíčko do Račic. Pět účastníků výletu si užilo poklidnou liduprázdnou přírodu.

Těšíme se na další setkání. Přejeme všem hodně zdraví a spokojenosti.

-IL-

MŠ a ZŠ Nemojany

BEZPEČNOST (NEJEN) VE ŠKOLE

Měsíc leden a únor byly ve škole zaměřeny na téma bezpečnost a zdraví. V lednu měly děti možnost v rámci besedy o kyberbezpečnosti diskutovat s profesionálem v této oblasti o úskalích internetu. V únoru si děti vyslechly poutavou přednášku o prevenci úrazů a hovořily s lidmi, kteří utrpěli vážný úraz, který změnil celý jejich život. Pan Radomír Krupa a pan Pavel Brož

seznámili děti s riziky a dopady, kterým se dá mnohdy uvážlivým jednáním předejít. Odvyprávěli dětem svoje osobní příběhy, jakým způsobem se oni ocitli na vozíčku a dali dětem prostor zeptat se jich na cokoli, co je zajímá. Bylo to setkání o zodpovědnosti, bezpečnosti a opatrnosti, ale také o velkém odhodlání, odvaze, vůli a smyslu života.

MATEMATIKA PODLE PROFESORA HEJNÉHO A VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ

V hodinách matematiky uplatňujeme různé metody výuky a zařazujeme také prvky matematiky podle profesora Hejného. Pomáháme dětem nacházet svoji vlastní cestu k matematickému světu. Děti konstruktivistickým způsobem přichází na různá řešení jednotlivých úkolů. Rozvíjí svoje geometrické představy a prostorovou orientaci při krychlových stavbách, pracují s chybou jako prostředkem učení. Dále se zaměřují na logické úlohy a připravují se tak na řešení rovnic ve vyšších ročnících při objevování rov-

ností a nerovností se symboly, např. s „dědou Lesoněm“. Procvičují matematické operace a hledají vztahy mezi čísly při řešení násobkových obdélníků či sčítacích trojúhelníků.

I děti v mateřské škole pronikají do předmatematického světa, zažívají radost z matematiky a prohlubují vlastní poznatky díky práci v jednotlivých matematických prostředích založených na reálných zkušenostech a opravdové motivaci.

Pedagožky MŠ a pedagožky ZŠ, které vyučují matematiku, se zapojily do dlouhodobého projektu Kolegiální podpora, organizovaného společností H-mat. Díky tomu mají možnost sdílet svoje poznatky z praxe se zkušenými lektorkami, konzultovat metody výuky s odborníky a poskytnout dětem provázanost ve výuce matematiky od mateřské školy po základní.

ŠKOLNÍ ČASOPIS — NEMOJÁČEK

Den před pololetním vysvědčením se ve škole konal projektový den, v rámci něhož děti tvořily školní časopis Nemojáček. Tuto prvotinu si můžete prohlédnout na webových stránkách školy.

KARNEVAL VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Masopustní odpoledne ve školní družině plné radosti a veselí. Děti tančily v maskách, plnily úkoly, smály se, tleskaly a bylo jim spolu zkrátka dobře.

Vyrábění lávových lamp.

Pozorování reakce sody s octem a testování chutí.

Vážení rodiče, milé děti,
srdečně Vás zveme do naší školy
na

ZÁPIS DO 1. ROČNÍKU

ve ČTVRTEK 2. DUBNA 2020
od 13 do 17 hodin

RODIČE / ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE PŘINESOU K ZÁPISU
RODNÝ LIST DÍTĚTE A OBČANSKÝ PRŮKAZ ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE

PLÁNY

Celý rok 2020 bude pro školu přelomový a velmi významný. Půjde-li všechno tak, jak si přejeme, zahájíme celkovou rekonstrukci budovy.

Od září bychom rádi otevřeli 5. ročník, aby ZŠ Nemojany tvořila celý 1. stupeň ZŠ. Bude vybudovaná další

učebna (nad knihovnou) a školní družina. Díky tomu také předpokládáme, že navýšíme počet pedagogů ve škole.

Podrobnější informace o plánovaných projektech se dočtete v článku starosty obce.

Mgr. Bc. Eliška Klvačová, Mgr. Romana Bártová

Zima ve školce

V jedné zimní dětské básničce se říká: „Zima, zima, zimička hází bílá peříčka...“. Ale letošní zima nám těch peříček příliš nepřinesla. I přesto jsme si ve školce zimní období pěkně užili.

Začátek měsíce ledna se nesl v duchu svátku Tří králů. Nejen, že si děti tvořily papírové koruny, ale samy se vydaly pomocí labyrintů, magnetických cestiček a překážkových cest do dalekého města Betléma.

Z Betléma pak pokračovala naše cesta zpět do Nemojan a k tématu Zvířátka a ptáčky v zimě. Seznamovali jsme se s různými druhy přezimujících ptáků, pozorovali jsme je nejen na krmítku, ale i během výprav do zimní přírody. Dále jsme se dozvěděli a naučili, jak se o ptáky a zvířátka v zimě postarat a jak jim pomoci, aby v pořádku přečkali až do jara. Všechny získané informace měly děti možnost ověřit si během velmi zábavného výukového programu – Lišák Emil, který připravila paní Mgr. Vymazalová ze Zoo Vyškov.

Nebyla by to školka, kdyby nám v ní chyběly pohádky. A ta nejvhodnější pohádka pro zimní čas je přece „O dvanácti měsíčkách“. Díky této pohádce a písni hudebního seskupení Hradišťan se děti názorně seznámily a naučily orientovat v ročním období a jednotlivých měsících roku. Každé ráno po celý týden nechyběla dramatizace pohádky s Maruškou a zlou sestrou Holenou a ze třídy se ozývaly výbuchy smíchu, když na scénu přišel ženich v úžasném provedení paní učitelky

My tři králové

Cesta do Betléma

Magnetická cesta do Betléma

Měsíčky

Lišák Emil

Náš rok

Měsíčky

Andrejky. Ve výše zmíněné písni „Měsíce“ (Hradišťan) se zpívá: „... únor zavolá skřivánka ...“, ale nám přinesl téma Bezpečnost a povolání. Každá práce je užitečná a prospěšná, ale musí se vykonávat bezpečně a pozorně. O tom, jak na sebe dávat pozor a jaké následky má nepozornost naše i cizí, se děti dozvěděly během programu VZP na téma – Úrazy.

O svém povolání lékárnice nám do školky přišla poutavě vyprávět paní Mgr. Březinová. Děti se dozvěděly, že neprodává jen léky, ale co všechno musí umět a znát o lidském těle, nemocech apod. To jsme měli možnost poznat i během ukázky chemického pokusu nebo při poznávání léčivých bylinek.

Závěr měsíce byl slavnostní a masopustní. Ano, karneval začíná! Školka se proměnila v místo plné princezen, veselých zvířátek, vždy připravených hasičů a dokonce z daleké Ameriky přicestovali indiáni a kovbojové. Všechny masky se zapojily do tance, her a soutěží. Společné veselí jsme zakončili masopustním průvodem vesnicí.

Ale naše cesta za poznáním pokračuje dál. Už nyní se těšíme na jaro se všemi svými poklady, které můžeme v přírodě a všude kolem sebe poznávat a objevovat.

Mgr. Tereza Příborská

Program VZP — Úrazy

Návštěva Mgr. Březinové

Karneval

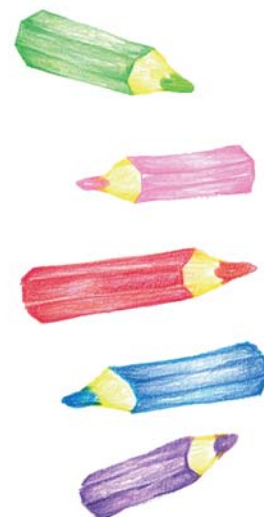
Co umí a zná lékárnice

Karneval

Karneval

Příběh jedné návštěvy s odstupem 73 let

V kalendáři se píše 22. 8. 2018, když mi zazvoní telefon z obecního úřadu, jestli bych se mohl věnovat návštěvě z Ukrajiny – hledající hrob svého příbuzného. Tímto okamžikem začíná nám dosud neznámý příběh z konce druhé světové války a osvobození naší obce. Návštěvu přivádí pan Václav Trup, který se náhodou objevil na obecním úřadě a rozumí rusky. Hosté z Ukrajiny jsou manželé Škidinovi s dcerou a hledají informace o svém dědečkovi, který umřel na těžká zranění v polní nemocnici v Nemojanech (tehdy v naší Základní škole) dne 8. 5. 1945.

Naši obec osvobodila vojska 2. ukrajinského frontu Rudé armády dne 28. 4. 1945. 2. ukrajinský front vznikl 20. října 1943 přejmenováním Stepního frontu. Prvním velitelem byl maršál Sovětského svazu Ivan Stepanovič Koněv (*28. 12. 1897 – †21. 5. 1973) až do 22. května 1944. Následně ho vystřídal maršál Sovětského svazu Rodion Jakovlevič Malinovskij (*23. 11. 1898 – †31. 3. 1967), který velel do 10. června 1945.

Cesta za vítězstvím byla náročná, velmi vysilující, zdoluhavá, plná lidského utrpení a obětí. Vojska 2. ukrajinského frontu se podílela v roce 1944 na osvobození Ukrajiny, rychle prošla Rumunskem (tehdy se k Rudé armádě přidala vojska rumunské 1. armády vedené generálem Vasilae Atanasiu a 4. armády pod vedením generála Nicolae Dascalescu). Rumunská armáda čítala na čtvrt milionu mužů, čímž se řadila na 2. místo v počtu osvoboditelů Československa. Osvobodila zhruba třetinu Slovenska a polovinu Moravy včetně měst jako je Hodonín, Uherské Hradiště, Kroměříž, Přerov a další. Ztráty se počítají na 66 495 mužů (z toho polovina padlých a nezvěstných). Není bez zajímavosti, že rumunská královská armáda bojovala nejprve po boku Německa proti Rusku, na základě osvobození Rumunska Rudou armádou došlo k převratu, ar-

Maršál
I. S. Koněv

Maršál R. J.
Malinovskij

máda se přidala na stranu vítězů a válka ukončila až osvobozením Prahy.

Zda se rumunská armáda účastnila i osvobození naší obce, nemáme nijak doloženo, ale je předpoklad, že i zde prošla část této armády, což máme doloženo fotografií z následného osvobození Vyškova. Zda při osvobození naší obce došlo u Rumunů ke ztrátě na životech, nevíme. Důležitá je také informace z novější doby, a to z roku 1968, kdy se Rumunsko nezúčastnilo srpnové invaze Varšavské smlouvy do Československa.

Předzvěsti bojů byl již rok 1944, kdy docházelo téměř každý týden na podzim a v zimě k přeletům amerických bombardovacích svazů, které létaly ve výšce asi 2 000 metrů a těšily se velké pozornosti obyvatel naší obce. Jejich stíbrolesklé stroje se třpytily jako rybky v oceánu. Létaly na Horní Slezsko a Ostravu, ani jedno německé letadlo se jim nestavělo na odpor.

Podzim 1944 skýtal také zajímavou podívanou. Po státní silnici od Vyškova jely 1–3 kilometry dlouhé řady selských povozů, naložených hlavně peřinami a nejnужnějšími potravinami. Na fůrách seděly ženy a děti. Povozy řídili staří muži nebo výrostci. Byli to Němci prchající před frontou z Polska (oblast Živec a Wadowice) nebo z Horního Slezska.

S podzimem 1944 se k našim a rakouským hranicím blížila ruská fronta. Proto musela každá ves dodat několik zemědělců na zákopové práce do Burgenlandu. Jaroslav Hála č. p. 42 se měl dostavit 11. 12. 1944 k odjezdu, ale zůstal doma. 31. 12. 1944 byl

zatčen četnictvem a odvezen do Brna – Kaunicevých kolejí a tam vězněn až do 14. 3. 1945. Dne 20. 11. 1944 bylo bombardováno Brno americkými letci. Nálet byl uskutečněn za naprosté mlhy, následky byly nedozírné, bylo mnoho obětí na životech. Exploze bomb byly slyšet až u nás. Při tomto bombardování bylo několik našich občanů v Brně, naštěstí nikdo nebyl raněn. Při dalších náletech na Brno bylo dne 4. dubna 1945 přerušeno dálkové vedení elektrického proudu a naše obec tak zůstala bez proudu. Nebylo světla, nebylo možno poslouchat rozhlas, poslední noviny vyšly 17. dubna 1945. Po 20. dubnu byla vojska RA a rumunské armády soustředěna na osvobození Brna. To bylo definitivně osvobozeno 26. 4. 1945.

Zatímco Brno bylo již osvobozeno, k dovršení původní koncepce bratislavsko-brněnské operace zbývalo ještě provedení útočného manévru od Brna k Olomouci a navázání spojení s vojsky 4. ukrajinského frontu. Poslední fáze operace bezpodmínečně vyžadovala posílení tohoto útočného směru, a proto tam byla dirigována 6. gardová tanková armáda generálplukovníka Andreje Grigorjeviče Kravčenko. Ta však v bojích o Brno ztratila polovinu svých pancéřů, a proto musela být doplněna 64 novými stroji.

Střelecká vojska na olomouckém směru posílil 24. gardový – bratislavský – střelecký sbor generálporučíka A. J. Kruzeho odvelený z jihu Moravy od 7. gardové armády a útvary 53. armády generálporučíka I. M. Managorova.

Výchozí prostor pro zahájení útoku byl vymezen Slavkovem a Viničnými Šumicemi. Na desetikilometrovém úseku bylo soustředěno 317 dělostřeleckých a minometných hlavních. Následující den po osvobození Brna, 27. dubna ve 13:30 hodin začala dělostřelecká příprava ve směru na Rousínov a po půl hodině palby zaútočila pěchota 24. gardového střeleckého

sboru na Rousínov a Slavíkovice. Boje si vyžádaly přes 50 padlých sovětských vojáků. Jednotky 24. gardového střeleckého sboru na sklonku dne obsadily prostor Němčan, Dražovic a Komořan a tím zajistily postup dalších jednotek na Vyškov.

Naše obec byla od počátku dubna 1945 obsazena německými vojsky, místní občané (hlavně muži) byli povoláni na pracovní povinnost při opevňování obce. Na silnicích vedoucích do vsi se stavěly protitankové zátarasy, prováděly se výkopové práce při budování zákopů apod. S tím souviselo ubytování německého vojska v obci, což znamenalo neustálou kontrolu občanů, nemožnost jakéhokoli protiněmeckého jednání, popřípadě sabotování nějaké činnosti konané ve prospěch Němců. Tato doba byla pro všechny občany velmi psychicky náročná, neboť nevěděli dne ani hodiny, co přinese budoucí čas. Fronta se blížila, německá vojska přicházela a odcházela, všude byl neklid, spousta zbraní a munice. V místním hostinci (tehdy u Palásků) Němci zřídili obvaziště pro své raněné.

Dne 24. dubna přišlo do obce německé Spreng-abteilung (Trhací oddělení), které mělo zaminovat všechny křižovatky v obci a soutěsky silnic. Velel jim jakýsi hejtman Knoll. Dle dispozic se Němci měli zdržet asi 14 dní. Po výbuchu muničního vlaku (25. 4.) ještě týž večer odjeli pryč. Jak bylo později zjištěno, byli zajati u Babic. Na autech měli znak skákajícího jelena. Celá naše obec byla velmi dobře opevněna a od úplného zničení ji zachránil výbuch muničního vlaku

a rychlý postup ruských a rumunských vojsk v přímém tažení na Vyškov ve směru od Komořan, Rousínova a Habrovan. Dne 25., 26. a 27. ve dne v noci projížděly automobilové i tažné kolony vesnicí směr Vyškov nebo Račice. Vyrabovaly a odvezly zboží z obchodu Bezděkova (č. p. 18) a Smutného (č. p. 22). U sokolského cvičiště pod lesem (na Cvičáku) byly pojízdné dílny na opravu aut a tanků. Projíždějící osádky říkaly, že byly v bitvě u Slavkova a Rousínova. Dne 27. 4. oddíl asi v síle slabé roty odpočíval u hostince Paláskova (č. p. 179 a 29). Hostinský Palásek slyšel jakýsi monotónní zvuk a vyšel z krytu. Viděl, že celý houf německých vojáků se modlí. V tom dal příšedší důstojník, asi poručík, notně podroušený, rozkaz k nástupu do bitevní linie. Tu vystoupil voják a hlásil mu, že nastupovat nebudou, že nejsou zvířata a nebudou bojovat. Důstojník chtěl odvážlivce zastřelit, ale bylo mu v tom ostatními vojáky zabráněno. Mnozí z nich sháněli civilní oblečení. Byli to Rakušané. Konečně odtáhli směrem na Tučapy, část odešla na Habrovany. Fronta se rychle blížila. Za ustupujícími zálohami byla hnána stáda zbídačeného dobytka. Do školy přišlo několik zběhů, kteří již nechťeli s válkou nic mít. Rozklad německé armády byl neodvratný.

Přesto se stále ještě bojovalo, na obou stranách byli padlí a ranění. O událostech náletu na muniční vlak v lulečském nádraží bylo samostatně psáno v Nemojanském zpravodaji ročník VI, číslo 1/2019, proto se této události již nebudeme věnovat. Doba přechodu fronty byla pro celou obec a její občany velmi hektická a nebez-

pečná. Jednak se museli skrývat před střelbou a jednak byli nuceni (pod pohrůžkou zastřelení) vykonávat různé práce nařizované Němci. Budova základní školy sloužila jako polní nemocnice a prošli zde ranění z obou nepřátelských vojsk. Po osvobození Nemojan dne 28. 4. 1945 se občané, kteří byli ukryti ve školním sklepe, okamžitě chopili práce a odklízeli zábrany a překážky. Ve třídách zbyla po Němcích sláma promíchaná se sklem z oken, vše bylo uklizeno a umyto. V bytě řidičího učitele byla zřízena ambulance. Doktor, původem Gruzinec, požádal o novou slámu, na ni nechal položit krásné perské koberce a teprve na ně byli položeni ranění. To vše se dělo za přispění našich občanů. Někteří se nabízelí do bojů, ale byli odmítnuti, s tím, „že vás Čechů je málo“. A tak se pomáhalo, kde se dalo. Nosili se ranění, pochovávali se mrtví, sháněla se sláma, dělalo se dřevo pro nemocnici ve škole apod. Zde navazuji na začátek mého článku, kdy manželé Škidinovi mi předložili kopii jmenného seznamu č. 139 z evidence tehdejší polní nemocnice v Nemojanech.

Na této stránce, která má vyznačené období 2. května až 8. května 1945 je v pořadí č. 2 uvedeno jméno Mostovoj Nikolaj Ivanovič, což je dědeček od pana Valerie Škidina.

Po odtajnění některých archivů v Rusku bylo možné, aby pozůstalí po obětech druhé světové války mohli zjistit, kde byl jejich rodinný příslušník raněn nebo zabit. Pan Škidina pátral již od roku 1991. Napsal na náš obecní úřad, tehdy mu bylo odpovězeno dopisem ze dne 7. 11. 1991 s informací, že voják N. I. Mostovoj je pohřben na Ústředním hřbitově v Brně. Po této informaci pátral pan Škidina dále. Moc se to ale nedařilo. Uběhla poměrně dlouhá doba a teprve s možností volného vycestování z Ukrajiny do zemí EU bylo rozhodnuto. Pan Škidina s manželkou a dcerou vyjeli pátrat k nám do České republiky. Při návštěvě u mě doma jsem jim ukázal materiály a fotografie z války, především ze zničeného nádraží a hrobů padlých vojáků RA po celé naší obci včetně hřbitova na sv. Martině. Také jsem je informoval o exhumaci všech hrobů v zimě 1946 a převezení ostat-

Rumunské vozatajstvo ve Vyškově 1. 5. 1945

[illegible]

ků padlých na brněnský hřbitov. Bylo to velmi srdečné a dojmavé setkání, když zjistili, že máme informace o našich osvoboditelích, i když se nám nepodařilo ze soupisu některých hrobů určit místo prvního (posledního) odpočinku jejich děda.

Pan Škidina mi zanechal e-mailovou adresu a já jsem mu slíbil, že mu pošlu některé fotografie. Všechno jsem nachystal, včetně průvodního dopisu (ten mi ochotně přeložila naše spoluobčanka paní Karabinová – za což jí ještě jednou děkuji). Vše jsem odeslal a čekal jsem na odpověď. Ta delší dobu nepřicházela, a tak začala pátrací akce. Nakonec se vše podařilo navázáním kontaktu přes Facebook a pan Škidina se ozval.

Zde cituji jeho přeložený dopis:

Dobrý den Rudolfe,
velmi Vám děkuji za dopis. Nemyslel jsem si, že se mohu tak blízko do-
tknout událostí minulých let. Obzvláště
bych rád poděkoval našemu příteli,
který nás seznámil a bydlí vedle stani-
ce Luleč, ale bohužel jsem ani nezjistil,
jak se jmenuje. Měli jsme štěstí, že 22.
8. 2018 byl na obecním úřadě a tam
jsme se potkali.

Téměř 30 let toužím po návštěvě Vaší vesnice. V roce 1991 na Československém konzulátu v Kyjevě jsem zjistil, že Nemojany existují. Sdělili mi tam adresu a poradili mi, že mám napsat dopis. Předtím jsem předpokládal, že v oznámení o úmrtí vznikla chyba a obec se nazývá Němčany, avšak na mapách nic takového nebylo.

Díky bezvízovému režimu mezi Ukrajinou a EU se nám podařilo poprvé navštívit Evropu. 5 zemí za 7 dní, bylo to pro nás něco neuvěřitelného. Příliš rychlé. Téměř všude jsme se chtěli zdržet, ale program cesty nám to neumožňoval. Datum 22. 8. 2018 pro návštěvu Nemojan nebylo vybráno náhodně. V tento den syn Nikolaje Mostovogo Anatolij, můj strýc, oslavil 80 a vdova po Nikolaji Sofie zemřela před sedmi lety, ve věku 101 let.

Co se týče přiložených souborů. Ještě před návratem z Česka jsem si myslel, že můj děda zemřel 6. 5. 1945, což dokládá osvědčení z vojenského úřadu a také kniha pamětí Ukrajiny. Avšak v dopise z Nemojan je uvedené

jiné datum – 8. 5. Myslel jsem si, že je to omyl, ale přihlásil jsem se do databáze Memorial (<https://obd-memorial.ru>) a našel jsem dokument „Seznam nenahraditelných ztrát (mrtvých) pro 602. samostatný lékařsko-sanitární prapor 110. gardy pěchotní divize“, který tam předtím nebyl. Je tam uvedeno datum úmrtí – 8. 5. a jsou tam také jména mrtvých a pochovaných v Nemojanech.

Bohužel na hřbitově v Brně, kde jsou pochováni sovětští vojáci, je uvedena jen část jmen, což jsou většinou důstojníci. Dva hromadné hroby udávají počet vojáků. Chápu, že je technicky obtížné napsat všechny jména. Snad by bylo možné vytvořit odkaz na web. Když jsem to napsal, tak mě napadlo, že bych se mohl podívat na internetu a na jednom fóru jsem našel odkaz:<http://poisksoiuh.ru/view-topic.php?f=119&t=619&sid=02aea-5c1c5b8e86ef70426a1c1c31a7a>

Pod číslem 1127 je uveden Mostovoj N. I._1905 Luleč vojín. Myslím si, že by nebylo špatné vytvořit web hřbitova s oficiálními informacemi a možností doplňování. Hřbitov celého světa...všech obyvatel...Někdy se to podaří.

Valerij Škidina
23. 10. 2018

Na základě tohoto dopisu jsem si uvědomil, kolik je na světě neznámých osudů, z nichž většina nebyla a možná nikdy nebude objasněna. Zde jsme svědky toho, že i přes mnohé nejasnosti a překážky se dá aspoň trochu přispět k objasnění jednoho osudu dosud nám neznámého člověka – vojáka – cizince – osvoboditele – tatínka – dědečka – strýce atd., který položil život pro naši budoucnost. Navíc (pro něj) v cizí malé zemi. Nevím, kdo z nás, by to dnes dokázal a byl této oběti schopen.

Ostatky vojína Nikolaje Ivanoviče Mostovoje byly pravděpodobně uloženy na hřbitově u sv. Martina a po exhumaci v zimě 1946 uloženy do společného hrobu na Ústředním hřbitově v Brně. Na tomto hřbitově bylo vybudováno pohřebiště padlým vojákům, kde jim byl 14. 4. 1946 slavnostně odhalen památník.

V jižní části Ústředního hřbitova

v Brně bylo v roce 1945 až 1946 vybudované pietní území. Na tomto území je pohřebiště členů odboje, sovětských vojáků a jediné pohřebiště rumunských vojáků u nás. Čestné pohřebiště tvoří samostatnou část a dominuje mu kolumbárium s urnami sovětských důstojníků. Ke kolumbáriu vede schodiště a v prostoru mezi schodištěm a kolumbáriem jsou hromadné hroby sovětských vojáků. Ve středu tohoto území stojí pilíř se sochou vojína. Toto pietní místo bylo upraveno v roce 1980 podle návrhu architekta Z. Denka. Čestné pohřebiště bylo v roce 1989 prohlášeno Národní kulturní památkou.

V naší obci padlo mnoho vojáků všech válečných stran. Jejich počty jsou buď úplně neznámé, nebo se rozcházejí ve výsledných součtech. Příčiny těchto nejasností jsou různé. Někteří padli jsou beze jména (nepodařilo se identifikace). Vzhledem k blízkosti s obcí Luleč a polní nemocnicí v Základní nemojanské škole byli ranění v Lulči léčeni v Nemojanech. Pokud na zranění zemřeli a následně byli pohřbeni na hřbitově u sv. Martina, tak už to byla zase Luleč (dle farnosti). Pohřbívání

bylo prováděno rychle, aby nedošlo k následné nákaze. Proto jsou počty různé. Na německé straně bylo pohřbívání úplně chaotické a bez evidence. Mnozí němečtí vojáci jsou pohřbeni v polích, na loukách, v zahradách apod. Dá se s jistotou říct, že všichni tito padlí už se nedočkají důstojného pohřbu, jejich příbuzní nikdy nezjistí místo jejich posledního odpočinku. Přál bych si, abychom odhodili zášť a předsudky, nerozhodovali o vině a nevině, neomlouvali se, ale také nezapomínali na útrapy a strasti našich osvoboditelů, povznesli se nad politiku. Chtěl bych, abychom uctili všechny padlé ve druhé světové válce (bez rozdílu) a zbudovali v obci pamětní desku všem obětem této nesmyslné války. Rád bych uvedl příklad nedaleko od nás, a to Mohylu míru. Je to první mírový památník v Evropě (1924) postavený na počest obětí Napoleonovy bitvy u Slavkova (2. 12. 1805).

Pokud se mnou budete souhlasit, měli bychom aktivovat zastupitele naší obce ke vzniku zmíněné pamětní desky všech obětí.

Klacek Rudolf, únor 2020

Sofia Michajlovna Mostovaja v roce 2010 oslavila 100 let, vpravo vnuk pan Šikidina, vlevo je syn Nikolaje – Anatolij Mostovoj

Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně

Filipojakubská noc již tradičně za podpory Nemojáci z.s., obce Nemojany a ZŠ Nemojany

Opět se nám blíží pálení čarodějnic a s tím spojené první opékání buřtů a posezení s přáteli u ohně.

Již v dávných dobách lidé to-muto magickému datu přisuzovali obrovskou moc. Věřili, že při Filipojakubské noci mají zlé síly větší moc než kdy jindy a čarodějnice se slétají na sabaty.

Proto u sebe lidé nosívali svěcenou křidu, květ kapradí a další křesťanské předměty, které je měly ochránit před zlem. Na vesnicích bylo potřeba ochránit i dobytek, a proto v každém chlévě visely ze-lené větévky a chlévy byly obsypány dokola pískem, aby čarodějnice vše

neočarovaly a nezpůsobily škody na zvířatech a úrodě.

Tato tradice ohňů se jako jedna z mála dochovala i dodnes, a proto tímto srdečně zveme všechny malé i velké na tajemný slet všech čarodějů a čarodějnic, a to na sobotu 2. května 2020.

A že nevíte kde?

No přece na CVIČÁKU od 16.00 hod, ať mají všechna strašidla čas na přípravu.

Občerstvení bude jako vždy spousta.

P.S. Dětský den nás taky čeká, a to 30. května 2020.

Nemojáci z.s.

